

SPED4090 / Retningslinjer for og krav til masteroppgaven

Studieåret 2013/2014

A. FORBEREDELSE, PROSJEKTPLANLEGGING, VEILEDNING.....	2
1. Forberedende arbeid	2
2. Prosjektplanlegging	2
3. Veiledning	2
B. ULIKE TYPER AV MASTEROPPGAVER	3
1. Empiriske oppgaver.....	3
2. Evalueringsprosjekter.....	3
3. Innovasjonsprosjekter/utviklingsarbeid	4
4. Teoretiske oppgaver	4
C. FORMELLE RETNINGSLINJER OG KRAV TIL MASTEROPPGAVEN	5
1. Oppgavens omfang	5
2. DUO-mal	5
3. Forside, sammendrag, forord, innholdsfortegnelse m.m.....	5
4. Retningslinjer for kildeliste	5

A. FORBEREDELSE, PROSJEKTPLANLEGGING, VEILEDNING

1. Forberedende arbeid

Forberedelse for masteroppgaven skal starte i det første året av masterstudiet. Studentene bør drøfte mulige tema og metodisk tilnærming for masteroppgaven med ansatte og medstudenter i løpet av første studieår.

Utgangspunkt for masteroppgaven kan for eksempel være prosjektarbeidet. Arbeidet med prosjektoppgaven kan blant annet gi en anledning til å sette seg inn i faglitteratur med relevans for masteroppgaven.

Praksis i første studieår kan også være et utgangspunkt for valg av tema for masteroppgaven. Rådgivnings- og innovasjonspraksisen kan også gi mulighet til å planlegge utviklingsprosjekter (innovasjonsarbeid) som masteroppgaveprosjekter.

Studentene har anledning til å knytte seg til forskergrupper eller pågående prosjekter.

Som ledd i forberedelsene for masteroppgaven vil det være en innføring i prosjektplanlegging og forskningsmetode i slutten av vårsemesteret. Dette er primært rettet mot prosjektarbeidet som skal gjennomføres, men vil kunne være en hjelp for studentene til å arbeide videre med tema for egen masteroppgave.

2. Prosjektplanlegging

Prosjektplan for egen masteroppgave utarbeides i løpet av et 12-timers obligatorisk masteroppgaveseminar (MOS) på SPED4010/Vitenskapsteori, forskningsmetode og statistikk.

Prosjektplanen er et obligatorisk arbeidskrav som må være godkjent før veileder tildeles i månedsskiftet november/desember.

Tildelingen trekkes tilbake hvis studenten ikke består SPED4010.

3. Veiledning

Studenten har rett til inntil 10 timer veiledning og inntil 12 timer hvis to skriver sammen. Veiledningen er obligatorisk.

Dersom to skriver masteroppgave sammen, er det naturlig at veiledningen er felles. Avhengig av blant annet arbeidsform og opplegg i prosjektet kan det likevel være behov for noe individuell veiledning også her. Dette avtales med veileder.

B. ULIKE TYPER AV MASTEROPPGAVER

Masteroppgaver kan bygge på ulike typer av forskningsprosjekter. Til nå har det vært mest vanlig å gjennomføre *empiriske* prosjekter som har som formål å utvikle kunnskap om hvordan noe *er eller har vært*. Formålet med slike studier er ofte beskrivelse, forklaring og forståelse. Andre prosjekter vil ha som formål å *evaluere* tiltak, program, arbeidsmåter, samarbeid e.l. En tredje type masteroppgaver kan være å vurdere ulike utviklingsprosjekter – for eksempel implementering av tiltak (innovasjonsarbeid). Masteroppgaven kan også være en ren *teorioppgave*.

Masteroppgaven må vurderes ut fra sitt formål, og det stilles vitenskapelige krav til problemstilling, relevant teoretisk forankring, hensiktsmessig metodevalg og til presentasjon, tolkning og drøfting av resultater. Nedenfor redegjøres det nærmere for slike krav, med henblikk på ulike typer oppgaver.

1. Empiriske oppgaver

Empiriske oppgaver skal:

- gjøre rede for teoretisk og empirisk bakgrunn og ramme for prosjektet
- ha klar(e) problemstillinger
- gjøre rede for tilnæringsmåte, opplegg/design og metodevalg og gjennomføring av prosjektet, herunder redegjørelse for hvordan materialet er behandlet/analysert
- drøfte relevante spørsmål om gyldighet/validitet og etiske forhold
- presentere resultater på en klar og systematisk måte
- drøfte resultatene i lys av problemstillingene, teoretisk og empirisk bakgrunn

Datamaterialet som legges til grunn i empiriske oppgaver er gjerne *forskningsgenerert*, det vil si skapt som ledd i det aktuelle prosjektet gjennom bruk av for eksempel spørreskjemaer, intervjuer eller observasjon. Materialet kan også bestå av (deler av) *eksisterende* dokumenter eller andre typer kilder (for eksempel læreplaner, veiledninger, rapporter). De to typene av datamateriale kan kombineres.

2. Evalueringsprosjekter

Masteroppgaver som bygger på et *evalueringssprosjekt* vil ofte inneholde de samme forskningsmetodiske krav som til empirisk forskning. I tillegg skal det gjøres rede for

- hva som skal evalueres
- formålet med evalueringen
- kriterier, verdier, målformuleringer eller liknende som det skal evalueres i forhold til
- evaluators rolle

3. Innovasjonsprosjekter/utviklingsarbeid

En masteroppgave kan bygge på et *utviklingsprosjekt (innovasjonsarbeid)*. En slik oppgave vil vanligvis omfatte en evaluering av utviklingsarbeidet som er gjennomført. Det vil derfor ofte inngå elementer av evalueringsforskning (se ovenfor). Masteroppgaver som bygger på et utviklingsarbeid skal blant annet gjøre rede for:

- situasjonen før utviklingsarbeidet startet
- formålet med utviklingsarbeidet – den innovative ideen
- innovasjonsstrategi(er) for utviklingsarbeidet
- planleggingen av utviklingsarbeidet
- gjennomføringen
- evaluering og drøfting av muligheter for videreføring og spredning

4. Teoretiske oppgaver

Masteroppgaven kan også gjennomføres som rene teoristudier uten noen form for empiriske undersøkelser. Noen teoristudier kan eventuelt også inkludere en begrenset empirisk undersøkelse. Filosofiske (for eksempel begrepsanalytiske) oppgaver inngår i denne kategorien. Historiske oppgaver kan også være teoristudier. Teoristudier, der man redegjør for og analyserer utvalgt litteratur, skal i likhet med andre vitenskapelige arbeider ha klare problemstillinger.

Teoristudier stiller samme krav til selvstendig vitenskapelig arbeid som andre typer oppgaver. Problemstillingen skal være relevant for faget spesialpedagogikk. Det forventes at kandidaten orienterer seg i teori og forskning som er relevant for problemstillingen. Slik kan man betrakte enkelte teoristudier som ”feltarbeid i biblioteket”.

Det legges vekt på kandidatens evne til å belyse problemstillingen(e) både gjennom utvalg av teori og gjennom presentasjonen og drøftingen av denne. Videre er det viktig at kandidaten evner å bruke teorien på en selvstendig og kritisk måte. Det er ikke tilstrekkelig bare å redegjøre for og referere til teori. Det forventes at kandidaten analyserer ulike teoretiske perspektiver, utviser evne til kildekritikk, begrunner sine valg og underbygger sine resonnementer. Det stilles vanlige krav til etterprøvbarhet. Det vil si at metodiske problemstillinger skal drøftes og kilder oppgis på en slik måte at forskningsprosessen kan etterprøves.

(Empiriske oppgaver som benytter *eksisterende* (oftest skriftlige) kilder *som data* blir av og til - feilaktig - betegnet som teoretiske oppgaver, jfr. pkt. 1 ovenfor.)

C. FORMELLE RETNINGSLINJER OG KRAV TIL MASTEROPPGAVEN

1. Oppgavens omfang

Masteroppgaven er normert til 40 studiepoeng.

Den skal minimum være 60 sider og maksimum 80 sider. *Dette gjelder selve oppgaveteksten.* I tillegg kommer sammendrag, forord, innholdsfortegnelse, kildeliste og eventuelle vedlegg.

Når to studenter skriver sammen, skal oppgaven minimum være 70 sider og maks.100 sider.

2. DUO-mal

Det er obligatorisk å levere masteroppgaven i UiO's oppgavemal *DUO-malen*. Malen er et "tomt" Word-dokument med definerte stiler for tittelblad, innholdsfortegnelse, etc.

Nedlasting av malen: <http://www.ub.uio.no/publisere/studenter/maler/>

3. Forside, sammendrag, forord, innholdsfortegnelse m.m.

Korrekt utfylling av masteroppgavens forside:

<http://www.uio.no/studier/emner/uv/isp/SPED4090/h13/undervisningsmateriale/forside.pdf>

Alle masteroppgaver skal inneholde et *sammendrag* på maksimum to (2) sider. Det skal gis informasjon om problemstilling, metode og materiale, resultater og konklusjon(er).

Deretter følger et kort *forord*. Det er god vitenskapelig skikk å takke veileder og andre som har bidratt positivt til gjennomføringen av masteroppgaven.

Etter forordet følger *innholdsfortegnelse* og *kildeliste*. Eventuelle vedlegg settes etter kildelisten.

Hvert kapittel i oppgaven *skal starte på ny side*, nummereres og gis egen kapitteoverskrift. De enkelte kapitler inndeles i underkapitler (avsnitt) med egne overskrifter. Eventuelt kan underkapitlene (avsnittene) inndeles videre. Vi gjør oppmerksom på at masteroppgaven trykkes tosidig.

4. Retningslinjer for kildeliste

Kildelisten skal skrives etter reglene for *American Psychological Association* (APA).

En kort og grei beskrivelse finner du her

<http://www.ub.uio.no/skrive-referere/referere/referansestiler/apa.html>

Alle henvisninger i oppgaveteksten skal finnes igjen i kildelisten. Som student plikter du å sette deg inn i gjeldende regler for kildebruk og siteringsregler ved oppgaveskriving. Dersom dette ikke følges kan du mistenkes for fusk eller forsøk på fusk.